

Procedury na wypadek zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 ELEKTRONIK

I. Cel procedury:

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego wszystkich uczniów ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz nauczycieli i pracowników obsługi administracji na wypadek zagrożenia zewnętrznego.

II. Podstawy prawne uruchomienia procedury:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
2. Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019”;
3. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;
4. Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym;
5. Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej;
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;
8. Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 r. o ochronie zdrowia;
9. Ustawa z dnia 16 lipca 2009 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
10. Ustawa z dnia 8 października 2010 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

III. Przedmiot i zakres stosowania procedury w przypadku wystąpienia zagrożeń zewnętrznych:

Procedura dotyczy stwierdzenia zagrożenia lub możliwości jego wystąpienia oraz symptomów wskazujących na podjęcie koniecznych czynności przez administratora obiektu, dyrektora (osób wskazanych) placówki związanych z zapewnieniem uczniom i pracownikom szkoły bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Procedura określa sposób postępowania na wypadek:

1. Podłożenia ładunku wybuchowego.
2. Zagrożeń niebezpiecznymi środkami chemicznymi.
3. Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.
4. Groźba zamachu terrorystycznego.

IV. Uprawnienia i odpowiedzialność osób realizujących konieczne działania:

1. Zespół zarządzania w sytuacji zagrożenia np.:
 - ✓ dyrektor szkoły Stanisław Rogulski - podejmuje czynności związane z sytuacją zagrożenia, wdraża obowiązującą procedurę, kieruje i zarządza procesami bezpieczeństwa w placówce. Wydaje dyspozycje i polecenia pracownikom, powiadamia odpowiednie służby oraz kontroluje przebieg zastosowanej procedury;
 - ✓ wicedyrektor Mariusz Kmiećkowiak.- pod nieobecność dyrektora placówki, podejmuje czynności związane z sytuacją zagrożenia;
2. Za uruchomienie i anulowanie alarmu w placówce odpowiada dyrektor szkoły.
3. Decyzję o ewakuację uczniów i pracowników podejmuje administrator budynku.
4. Odpowiednie służby powiadamia dyrektor lub osoba, która zauważyła zagrożenie.

V. Sposób postępowania

Ad. 1. Podłożenia ładunku wybuchowego.

a) Zgłoszenie o podłożeniu bomby.

- Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji zachowaj spokój.
- Nie używaj telefonu komórkowego.
- Ustaw uczniów w parach i przelicz.
- Zadbaj o uczniów ze SPE.
- Zabierz dziennik, listę uczniów z numerami telefonów do rodziców.
- Opuść z uczniami miejsce zagrożonego wybuchem przemieszczając się po wyznaczonych drogach ewakuacyjnych.
- Udaj się na miejsce ewakuacji – boisko szkolne.
- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
- Powiadom rodziców o miejscu odbioru uczniów..
- Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- Bezwzględnie wykonuj polecenia funkcjonariuszy.

b) Przesyłka z podejrzaną zawartością w formie płynnej lub stałej (proszek, pył, galareta, piana itp.)

- Nie dotykaj jej! Nie otwieraj! Nie wąchaj!
- Połóż na płaskiej powierzchni.
- Jeśli podejrzana przesyłka jest uszkodzona, przykryj ją delikatnie.
- Zamknij okna.
- Wyłącz systemy wentylacji i klimatyzacji.
- Opuść pomieszczenie zamykając je tak, aby nikt nie wszedł.
- Powiadom dyrektora.

Ad. 2. Zagrożenie niebezpiecznymi substancjami chemicznymi.

a) Rozlana substancja

- Nie dotykaj i nie wąchaj podejrzanych substancji.
- Nie sprzątaj proszku, nie ścieraj cieczy.
- Zabezpiecz substancję jeżeli masz taką możliwość.
- Poproś uczniów o zabezpieczenie dróg oddechowych.
- Wyprowadź uczniów z zagrożonego pomieszczenia.
- Wyłącz klimatyzację i wentylację.
- Zamknij drzwi na klucz.
- Zawiadom dyrektora o zagrożeniu.
- Udaj się z uczniami w bezpieczne miejsce np. toaleta.
- Zaopiekuj się uczniami ze SPE i osobami poszkodowanymi.
- Nie opuszczaj budynku, oczekuj na decyzję dyrektora szkoły.
- Dyrektor powiadamia o zagrożeniu pracowników i uczniów, nakazując pozostanie w salach lekcyjnych.

b) Rozpylenie gazu

W klasie

- Poproś uczniów o zabezpieczenie dróg oddechowych i oczu (nie trzeć oczu, nie przetykać śliny)
- Otwórz okna i drzwi.
- Ustaw uczniów i przelicz.
- Zadbaj o uczniów ze SPE.
- Zabierz dziennik, listę uczniów z numerami telefonów do rodziców.

- Opuść z uczniami miejsce zagrożone przemieszczając się po wyznaczonych drogach ewakuacyjnych.
- Powiadom dyrektora o zdarzeniu.
- Udaj się na miejsce ewakuacji – boisko szkolne.
- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
- Powiadom rodziców o miejscu odbioru dzieci.
- Po przybyciu Policji na miejsce incydentu, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- Bezwzględnie wykonuj polecenia funkcjonariuszy.

Na korytarzu

- Zamknij i uszczelnij drzwi pomieszczenia.
- Otwórz okna i posadź uczniów przy oknach.
- Zaopiekuj się uczniami wymagającymi pomocy (np. w przypadku gazu pieprzowego zdjąć biżuterię, okulary, przemyć oczy, zastosować zimne okłady).
- Powiadom dyrektora o zdarzeniu.
- Oczekuj na pomoc.

Ad.3. Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.

- Kiedy wejdą napastnicy, usłyszysz strzały i jesteś blisko tego zdarzenia **połóż się twarzą do ziemi i zakryj rękami głowę.**
- Jeżeli widzisz napastnika nie uciekaj.
- Uciekaj kiedy wiesz, że ucieczka się powiedzie.
- Po opuszczeniu budynku powiadom policję.

a) Pozostanie w budynku – zabarykadowanie się

- Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz, zabarykaduj się.
- Wycisz i uspokój uczniów.
- Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy.
- Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.
- Zasłoń okno, zgaś światło.
- Nie przemieszczaj się.
- Bądź poniżej linii okien, zejźdź ze światła drzwi.
- Zejźdź z linii strzału, połóż się na podłodze.
- Jeżeli padną strzały, nie krzycz.
- Jeżeli możesz powiadom policję.
- Nie otwieraj nikomu drzwi.

b) Bezpośredni kontakt z napastnikiem

- Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika.
- Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np.: telefon.
- Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia.
- Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.
- Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.
- Nie zwracaj na siebie uwagi.
- Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.
- Nie oszukuj terrorysty.
- Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.
- Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.
- Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów.
- Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.

W przypadku działań antyterrorystycznych

- Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.
- Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi.
- Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.
- Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.
- Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących.
- Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
- Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy.
- Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.
- Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.
- Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.

Ad. 4 Groźba zamachu terrorystycznego

a) Podejrzanie zachowująca się osoba na terenie placówki

- Dyskretnie obserwuj podejrzaną osobę.
- Podejmij współpracę z inną osobą (jeżeli jest to możliwe), która powiadomi dyrektora o zaistniałej sytuacji.
- Przy braku informacji zwrotnej od osoby współpracującej powiadom policję o zaistniałej sytuacji.
- Jeżeli uznasz, że osoba stwarza zagrożenie wycofaj się na bezpieczną odległość.
- Zbierz uczniów.
- Uciekaj albo zabarykaduj się w pomieszczeniu.
- Po drodze informuj o zagrożeniu osoby znajdujące się w strefie zagrożonej.

c) Podejrzany pakunek, paczka na terenie szkoły.

- Nie dotykaj, nie przemieszczaj podejrzanego paczki.
- Zabezpiecz miejsce i poproś uczniów o wycofanie się w bezpieczne miejsce.
- Zachowaj spokój.
- Nie używaj telefonu komórkowego w pobliżu podłożonego ładunku.
- Powiadom dyrektora o zagrożeniu.
- Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji, udaj się z uczniami na miejsce ewakuacji- boisko szkolne
- Zadbaj o uczniów ze SPE.
- Po drodze informuj o zagrożeniu jak największe grono osób znajdujących się w strefie zagrożonej.
- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
- Powiadom rodziców o miejscu odbioru dzieci.
- Po przybyciu Policji na miejsce incydentu, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- Bezwzględnie wykonuj polecenia funkcjonariuszy.

VI.Sposób przygotowania do ewakuacji:

a) podczas zajęć

- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie są w klasie.
- Ustaw uczniów na trasie wyjścia do drzwi.
- Osoby ze SPE poproś do przodu.
- Przepuścić przed osobą niepełnosprawną ruchowo strumień ewakuowanych.
- Zabierz dziennik, listę dzieci z telefonami do rodziców/prawnych opiekunów.

- Wydawaj krótkie i czytelne polecenie: „ustawiamy się, wychodzimy na”.
- Wyprowadź uczniów drogami ewakuacyjnymi na wyznaczone miejsce ewakuacji.
- Podczas ewakuacji zachowaj ciszę, spokój i rozwagę.
- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
- Powiadom rodziców o miejscu odbioru dziecka.

b) podczas przerwy

- Uczniowie gromadzą się wokół najbliższej stojącego nauczyciela.
- Pozostali nauczyciele udają się np. w wyznaczone rejony szkoły zgodnie z wcześniej opracowanym planem i gromadzą uczniów lub udają się do klas, w których będą mieli zajęcia aby zebrać pozostałych uczniów.
- Nauczyciele z uczniami opuszczają zagrożony teren drogami ewakuacyjnymi, udając się na wyznaczone miejsce ewakuacji.
- Koordynator odpowiedzialny za osoby niepełnosprawne sprawdza zgodnie z listą identyfikacyjną, czy wszyscy uczniowie ze SPE opuścili zagrożony teren.

VII. Sposób odczytywania sygnałów alarmowych

Sytuacja zagrożenia	Sygnal podstawowy	Sygnal alternatywny
Podłożenia ładunku wybuchowego	Czterokrotny przerywany dźwięk syreny.	Gwizdek sportowy
Zagrożenia niebezpiecznymi środkami chemicznymi	Trzykrotny przerywany dźwięk syreny	Gwizdek sportowy
Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią	Dwukrotny przerywany dźwięk syreny.	Gwizdek sportowy
Groźba zamachu terrorystycznego	Ciągły dźwięk syreny.	Gwizdek sportowy

Przykładowe sygnały alternatywne np.: dzwonek ręczny, tuba, syrena dźwiękowa, gwizdek, sms – wyślij do wielu, wykorzystanie dziennika elektronicznego, radiowęzła.

VIII. Telefony alarmowe

- Policja 997
- Straż Pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999
- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112
- Pogotowie Energetyczne 991
- Pogotowie Gazowe 992
- Pogotowie Ciepłownicze 993
- Pogotowie Wodno -Kanalizacyjne 994
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
- Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226
- SMS interwencyjny dla osób głuchoniemych 723 986 112

IX. Sposób powiadamiania służb specjalnych:

Wybierz jeden z w/w numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora instytucji mów spokojnie wyraźnie, podając następujące informacje:

- Podaj miejsce zdarzenia i rodzaj zagrożenia.
- Podaj liczbę napastników i opisz ich wygląd.
- Podaj informacje o zagrożeniu życia i zdrowia osób przebywających w budynku.
- Określ i podaj liczbę ofiar, jeżeli takie były.
- Podaj numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu.
- Opisz najszybszą/najbezpieczniejszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia.
- Podaj swoje nazwisko, pełnioną funkcję w szkole/placówce.
- Po powiadomieniu nie odkładaj słuchawki do czasu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia.

X. Sposób postępowania z uczniami ze SPE

1. Osoba odpowiedzialna za koordynację działań w zakresie postępowania z uczniami ze SPE w sytuacji zagrożenia - ..wicedyrektor Krystyna Komorowska.
2. Osoba odpowiedzialna za opracowanie listy osób ze SPE i uaktualnianie jej na bieżąco... - ..wicedyrektor Krystyna Komorowska
3. Osoba odpowiedzialna za zapoznanie wszystkich nauczycieli z zachowaniami i reakcjami uczniów z określoną niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą w sytuacji zagrożenia - Mirella ..Kurek-Wardyn..., Alicja Bronicka
4. Osoba odpowiedzialna za opracowanie i modyfikację procedur postępowania z uczniami ze SPE w sytuacji zagrożenia – Mirella Kurek-Wardyn, Alicja Bronicka
4. Sposób postępowania z uczniami ze SPE w sytuacji zagrożenia, np.:

a) Uczeń z zaburzeniami emocjonalnymi (np. autystyczny)

- wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za opiekę nad uczniem.....Mirella Kurek-Wardyn., Alicja Bronicka
- podjęcie próby uspokojenia ucznia,
- w sytuacji bezpośredniego zagrożenia przytrzymanie i unieruchomienie ucznia np. na podłodze, „w foteliku”,
- uzyskanie pisemnej zgody rodziców na zastosowanie wszelkich środków (również przymusu) w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia.

XI. Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej

1. Personel działający w trakcie zagrożenia - Stanisław Rogulski, Joanna Marciniak, Tadeusz Chaja.
2. Osoby odpowiedzialne za monitorowanie stanu zabezpieczeń przed osobami z zewnątrz - Tadeusz Chaja, Danuta Wielogórska..
3. Zapoznać z procedurami postępowania w sytuacji zagrożenia pracowników i uczniów
Osoby odpowiedzialne– Dyrektor szkoły i wychowawcy
4. Wyznaczyć i sprawdzać kierunki i drogi ewakuacji. Osoby odpowiedzialn - Tadeusz Chaja
5. Wyznaczyć i wyposażyć w środki pierwszej pomocy określone pomieszczenia - Gabinet higieny szkolnej, pielęgniarka szkolna.
6. Alternatywne miejsce ewakuacji - Park 1000 lecia
7. Źródła alarmowania - dyżurka
8. Częstotliwość ćwiczeń w przypadku określonych zagrożeń...-...1 raz w roku szkolny

Informację o zaplanowanych ćwiczeniach - **groźba zamachu terrorystycznego** (wtargnięcie na teren placówki obcej osoby) oraz **napaśnik z groźnym narzędziem** należy bezwzględnie przekazać wszystkim osobom w nich uczestniczącym.

9. Osoba odpowiedzialna za zabezpieczenie dokumentów i planów szkoły/placówki,
- Barbara Nowak

XII. Obowiązki pracowników:

1. Zapoznać się z rodzajami alarmów i nauczyć się ich rozpoznawania.
2. Zapamiętać rodzaje komunikatów ostrzegawczych i ćwiczyć je z uczniami.
3. Nauczyć się na pamięć numerów telefonów Służb Ratowniczych.
4. Uczestniczyć w ćwiczeniach posługiwania się technicznymi środkami alarmowymi.
5. Zapamiętać miejsca rozmieszczenia środków alarmowych i głównych wyłączników.
6. Zapamiętać miejsca schronienia na wypadek zagrożenia i niemożliwości ewakuacji.
7. Zapamiętać/zapisać numery telefonu do dyrektora placówki, osób decydujących w zagrożeniu.
8. Przypominać sobie obowiązujące instrukcje i procedury w szkole/placówce.
9. Realizować programy profilaktyczne o zagrożeniach ze swoimi uczniami.
10. Alarmy w sytuacjach kryzysowych traktować poważnie i odpowiedzialnie.
11. Postępować zgodnie z obowiązującymi procedurami.

XIII. Przedmiot i zakres stosowania procedury w przypadku zagrożeń wewnętrznych:

Procedura dotyczy stwierdzenia zagrożenia lub możliwości jego wystąpienia oraz symptomów wskazujących na podjęcie koniecznych czynności przez dyrektora (osób wskazanych) placówki związanych z zapewnieniem uczniom i pracownikom szkoły bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Procedura określa sposób postępowania na wypadek:

1. Agresywne zachowania ucznia oraz zjawisko tzw. fali.
2. Korzystanie przez uczniów z substancji psychoaktywnych.
3. Czyn karalny dokonany przez ucznia/którego ofiarą jest uczeń.
4. Wypadek ucznia w szkole.
5. Cyberprzemoc.

XIV. Uprawnienia i odpowiedzialność osób realizujących poniższe działania

Procedury postępowania są uruchamiane przez osobę, która zauważyła przedmiotowe zachowanie lub której je zgłoszono. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje dyrektor Stanisław Rogulski, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor Krystyna Komorowska lub pedagogy szkolni Alicja Bronicka i Mirella Kurek- Wardyn.

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor szkoły, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

XV. Sposób postępowania.

Ad. 1. Agresywne zachowania ucznia oraz zjawisko tzw. fali.

- a). osoba, która zauważyła takie zachowania, powinna natychmiast je przerwać, mówiąc głośno i dobitnie,
- b). w razie potrzeby zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu z innymi uczniami,
- c). powiadomić pielęgniarkę szkolną, pedagoga, i dyrektora szkoły, wychowawcę i rodziców,
- d). w przypadku zagrożenia zdrowia i życia wezwać pogotowie, nawet bez zgody rodziców,

- e). opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora,
- f). pedagog szkolny i wychowawca klasy przeprowadzają rozmowę z rodzicami ucznia (opiekunami prawnymi) i ze sprawcą i ofiarą,
- g). pedagog szkolny udziela pomocy terapeutycznej ofierze przemocy,
- h). w przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia, szkoła kieruje sprawę na Policję,
- i). wobec agresora należy zastosować konsekwencje przewidziane w Statucie Szkoły.

Ad.2. Korzystanie przez uczniów z substancji psychoaktywnych:

a). znalezienie w szkole podejrzanej substancji odurzającej:

- zachować szczególne środki ostrożności,
- zabezpieczyć substancje przed dostępem do niej uczniów oraz ewentualnym jej zniszczeniem,
- powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia Policję,
- ustalić, do kogo znaleziona substancja należy,
- przekazać Policji znalezioną substancję oraz informację o zaistniałej sytuacji,
- opracować i prowadzić projekty edukacyjne dot. w/w problematyki.

b). podejrzenie ucznia o posiadanie środków odurzających :

- odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie,
- powiadomić pedagoga szkolnego,
- powiadomić dyrektora szkoły,
- zażądać od ucznia przekazania w obecności innej osoby/pedagoga posiadanej substancji,
- zażądać od ucznia pokazania zawartości plecaka oraz kieszeni,
- powiadomić rodziców /opiekunów prawnych,
- poinformować rodziców o procedurach obowiązujących w szkole,
- przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców rozmowę o złamaniu obowiązującego w szkole prawa,
- objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi, wsparcia należy również rodzicom.

c). rozpoznanie stanu odurzenia ucznia alkoholem/narkotykami/dopalaczami:

- powiadomić wychowawcę klasy,
- odizolować ucznia od reszty klasy,
- powiadomić pedagoga szkolnego,
- przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga,
- powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji,
- w przypadku odurzenia dopalaczami należy wezwać karetkę pogotowia,
- wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów,
- przekazać rodzicom informacje o obowiązującej procedurze postępowania,
- przeprowadzić rozmowę z rodzicami i uczniem,
- zobowiązać rodziców do podjęcia współpracy z terapeutą, wskazać działania,

- instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji,
- opracować działania profilaktyczne lub wychowawcze pracy z uczniem,

W przypadku odmowy współpracy przez rodziców:

- szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję,
- powiadomione instytucje wdrażają obowiązujące procedury postępowania,
- szkoła współpracuje z instytucjami w zakresie pomocy i wsparcia ucznia,
- szkoła udziela informacji i przekazuje dotychczasowe sposoby postępowania z uczniem wymienionym instytucjom,
- jeżeli uczeń został umieszczony w Ośrodku Wychowawczym, szkoła z nim współpracuje,
- szkoła monitoruje ucznia do czasu osiągnięcia przez niego pełnoletniości.

Ad. 3. Czyn karalny dokonany przez ucznia/którego ofiarą jest uczeń:

a). Przypadek dotyczy czynów zabronionych przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich rozumianych jako przestępstwo, przestępstwo skarbowe albo wykroczenie o

b). czyn karalny dokonany przez ucznia:

- osoba będąca świadkiem/dostrzegła zagrożenie powiadamia o tym dyrektora szkoły,
- dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- w przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, osoby wyznaczone przez dyrektora szkoły zatrzymują go i przekazują dyrektorowi lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- dyrektor szkoły powiadamia rodziców ucznia o zaistniałym wypadku,
- dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu Policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna, np. rozbój, uszkodzenie ciała, lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość jest nieznana,
- dyrektor szkoły zabezpiecza ewentualne dowody lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji.

c). czyn karalny, którego ofiarą jest uczeń:

- osoba będąca świadkiem udziela ofierze pierwszej pomocy przedmedycznej,
- świadek powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły,
- dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia rodziców ucznia,
- dyrektor szkoły wzywa Policję, szczególnie w sytuacji, gdy trzeba zabezpieczyć ślady przestępstwa,
- ofiara czynu karalnego otrzymuje pomoc i wsparcie psychologiczne.

Ad. 4. Wypadek ucznia w szkole.

a). udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej przez pracownika szkoły, który był świadkiem wypadku,

b). sprowadzenie fachowej pomocy medycznej i zapewnienie opieki poszkodowanemu,

- c). powiadomienie dyrektora szkoły o wypadku,
- d). jeżeli do wypadku doszło na lekcji, nauczyciel przerywa lekcję,
- e). dyrektor niezwłocznie powiadamia rodziców ucznia, pracownika szkoły odpowiedzialnego za BHP,
- f). o wypadku śmiertelnym dyrektor zawiadamia prokuraturę i kuratora oświaty,
- g). o wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor zawiadamia państwowego inspektora sanitarnego,
- h). w lekkich przypadkach, (brak wyraźnych obrażeń), po udzieleniu pierwszej pomocy należy ustalić z poszkodowanym konieczność wezwania pogotowia ratunkowego.
- i). w każdym trudniejszy przypadku dyrektor szkoły lub osoba upoważniona wzywa pogotowie ratunkowe, w przypadku stwierdzenia przez lekarza potrzeby pobytu ucznia w szpitalu, należy zapewnić uczniowi opiekę w drodze do szpitala,
- j). jeżeli do wypadku doszło w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki.

Ad. 5. Cyberprzemoc.

a). rodzaje zagrożenia objęte procedurą:

- nękanie,
- straszenie,
- szantażowanie z użyciem sieci,
- publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci,
- podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie : poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS

b). telefony alarmowe krajowe i lokalne

- Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży - **116 111**
- Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci – **800 100 100**, dyzurnet@dyzurnet.pl

c). sposoby postępowania

- należy ze spokojem wysłuchać osoby zgłaszającej i okazać jej wsparcie,
- jeżeli zgłaszającym jest ofiara cyberprzemocy, należy okazać jej wsparcie, potwierdzić, że ujawnienie faktu jest dobrą decyzją, rozmowę przeprowadzić w miejscu bezpiecznym, zapewniając ofierze intymność,
- jeżeli osobą zgłaszającą nie jest ofiara, należy poprosić o opis sytuacji,
- należy ustalić rozmiar i rangę szkody, jednorazowość/powtarzalność,
- należy unika działań, które mogłyby stygmatyzować ofiarę lub sprawcę,
- trzeba ustalić, czy zdarzenie jest formą cyberprzemocy, czy np. próbą nieudanego żartu,
- wtedy należy podjąć działania profilaktyczne mające na celu niedopuszczenie do eskalacji tego typu zachowań,

- jeżeli zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy należy zabezpieczyć wszystkie dowody,
- jeżeli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy powiadomić o przestępstwie Policję,
- bezwzględnie należy powiadomić o zdarzeniu Policję, jeżeli doszło do rozpowszechniania nagich zdjęć uczniów niepełnoletnich,
- gdy sprawca jest znany, pedagog szkolny przeprowadza z nim rozmowę o jego zachowaniu,
- dyrektor szkoły powiadamia o zdarzeniu rodziców ucznia i podejmuje decyzję o formie ukarania ucznia,
- należy udzielić wsparcia ofierze, musi się ona czuć bezpieczna i zaopiekowana przez dorosłych,
- wsparcia należy udzielić także rodzicom/opiekunom prawnym,
- po zakończeniu procedur należy nadal czuwać nad bezpieczeństwem ofiary,
- w razie potrzeby pedagog proponuje pomoc specjalisty (psychologa, psychiatry) i wskazuje na możliwość zgłoszenia przestępstwa Policji.

Opracowała Mirella Kurek-Wardyn